

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ที่ผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ต้องเรียนรู้และเข้าใจ

นางสาวเอื้ออารีย์ จิตต์ตรง

ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาระบบการตรวจสอบกิจการสหกรณ์

เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ราชกิจจานุเบกษาได้ออกประกาศเผยแพร่ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยขั้นตอน วิธีการ ดำเนินการถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์และการยื่นอุทธรณ์ของสมาชิก กรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยกำหนดให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เป็นผลให้ตั้งแต่วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป ในกรณีที่สหกรณ์ใดมิได้กำหนดขั้นตอน วิธีการ ดำเนินการถอดถอนกรรมการและการอุทธรณ์ของสมาชิกกรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพไว้ในข้อบังคับ ต้องถือปฏิบัติตามระเบียบนี้

มาตรา ๑๖ (๘) และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจออกระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของสหกรณ์ และมีอำนาจกำหนดหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการเพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ในระเบียบนี้จึงกำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ทำหน้าที่เป็นคนกลางในการดำเนินการถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และการยื่นอุทธรณ์ของสมาชิก กรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีมติให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพ โดยได้กำหนดขั้นตอนวิธีการในการดำเนินการแยกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑. กรณีมีผู้ขอให้ดำเนินการถอดถอนคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทั้งคณะ หรือกรรมการบางคน กำหนดขั้นตอน วิธีการดำเนินการไว้ ดังนี้

๑.๑. ในกรณีที่ผู้กล่าวหาว่าคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการของสหกรณ์กระทำการ ดังนี้ (๑) กระทำโดยทุจริตต่อหน้าที่ (๒) จงใจกระทำการใดโดยผิดกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบสหกรณ์ กระทำ หรือละเว้นกระทำ โดยประมาทเลินเล่ออันเป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง (๓) กระทำการใดอันเป็นการประกอบธุรกิจ ซึ่งมีลักษณะแข่งขันกับกิจการของสหกรณ์ (๔) กระทำการใดอันเป็นปฏิปักษ์ต่อสหกรณ์หรือกิจการของสหกรณ์ และสมควรให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาถอดถอนออกจากตำแหน่ง ให้ยื่นหนังสือขอลดถอน พร้อมสำเนาเอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นต่อผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์

๑.๒ เมื่อผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ได้รับหนังสือกล่าวหาตามมูลเหตุที่กล่าวมาแล้ว ต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้คณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ที่ถูกกล่าวหาทราบ เพื่อให้ชี้แจงข้อกล่าวหาภายใน ๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับข้อกล่าวหา พร้อมทั้งสำเนาให้สหกรณ์ทราบด้วย

๑.๓ ให้คณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ที่ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาพร้อมแสดงพยานหลักฐานส่งให้ผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งข้อกล่าวหาจากผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์

๑.๔ เมื่อผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ได้รับคำชี้แจงข้อกล่าวหาตามข้อ ๑.๓ แล้ว ต้องแจ้งคำชี้แจงนั้น ให้ผู้กล่าวหาทราบ ภายใน ๕ วัน นับแต่วันรับคำชี้แจง

เมื่อพิจารณาขั้นตอนการดำเนินการตามที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว จะเห็นได้ว่า กำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการทำหน้าที่เป็นผู้รับหนังสือจากผู้กล่าวหา แล้วนำส่งข้อกล่าวหาเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ว่าถูกกล่าวหาว่า กระทำผิดกฎหมาย หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือประกอบธุรกิจ ซึ่งมีลักษณะแข่งขันกับกิจการของ สหกรณ์ หรือกระทำการอันเป็นปฏิปักษ์กับสหกรณ์ อันอาจเป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาแก้ข้อกล่าวหา และหลังจากได้รับคำแก้ข้อกล่าวหาจากผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ให้นำส่ง คำแก้ข้อกล่าวหาที่แก้ผู้กล่าวหา หน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการในขั้นตอนนี้ จึงเปรียบได้กับนายไปรษณีย์ที่มี หน้าที่รับส่งหนังสือเท่านั้น ผู้ตรวจสอบกิจการไม่มีหน้าที่ต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อกล่าวหาว่า มีมูลจากเหตุตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑.๑ หรือไม่ และไม่มีหน้าที่ต้องตรวจสอบว่า คำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา มีเหตุผลเพียงพอที่จะรับฟังได้และอยู่ในประเด็นที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ ในขั้นตอนนี้ผู้กล่าวหาจะเป็นผู้ตัดสินใจว่า พอใจต่อคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา และจะดำเนินการถอดถอนต่อไป หรือไม่ หากผู้กล่าวหาพอใจต่อคำชี้แจงของ ผู้ถูกกล่าวหา ก็ยุติเรื่อง หน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการถือเป็นอันสิ้นสุดลง แต่หากผู้กล่าวหาไม่พอใจก็สามารถ ดำเนินการถอดถอนต่อไปได้

๑.๕ กรณีผู้กล่าวหาไม่พอใจคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา หรือไม่ได้รับคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ก็ตาม เมื่อเวลาผ่านไป ๓๐ วัน นับแต่วันยื่นข้อกล่าวหา ผู้กล่าวหาสามารถดำเนินการให้สมาชิกร่วมกันลงลายมือชื่อ เพื่อขอให้สหกรณ์เรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้ตามข้อบังคับหรือตามกฎหมายสหกรณ์ และสหกรณ์ต้องเรียก ประชุมวิสามัญภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ เว้นแต่สหกรณ์จะ ดำเนินการให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีอยู่แล้ว ภายใน ๖๐ วัน ก็ไม่จำเป็นต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ แต่ให้เพิ่มระเบียบวาระการประชุมใหญ่สามัญประจำปี เพื่อให้มีวาระการถอดถอนคณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ด้วย

กรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่กำหนดวาระการถอดถอนตามคำร้อง ขอให้ผู้ตรวจสอบกิจการ นำเรื่องการถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไปพิจารณา ในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี โดยสามารถนำเสนอเรื่องการถอดถอนดังกล่าวเป็นวาระแรกของการประชุม

ในขั้นตอนนี้ เป็นการดำเนินการเพื่อจัดให้มีการประชุมวิสามัญ ไม่ได้กำหนดให้อยู่ในหน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการ แต่เป็นหน้าที่ของผู้กล่าวหาที่จะต้องเป็นผู้ดำเนินการรวบรวมรายชื่อ สมาชิกให้ได้ตามจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ เพื่อให้สามารถจัดประชุมใหญ่วิสามัญได้ แต่หาก ข้อบังคับไม่ได้กำหนดเรื่องการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญไว้ ก็ต้องดำเนินการตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติ สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ หน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการจะเริ่มต้นใหม่อีกครั้ง เมื่อสหกรณ์จัดให้มีการประชุมใหญ่ เพื่อพิจารณาเรื่องถอดถอน โดยกำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการนำส่งข้อกล่าวหา และคำแก้ข้อกล่าวหาให้ที่ประชุมใหญ่ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาข้อกล่าวหา โดยผู้ตรวจสอบกิจการต้องทำ หน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมใหญ่ เสมือนเป็นผู้ควบคุมกติกา เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่ได้พิจารณาและลงมติ เรื่องการถอดถอนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยกำหนดให้ต้องดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(๑) เมื่อถึงวาระการพิจารณาถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการต้องทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม นำเสนอข้อกล่าวหาตามที่ผู้กล่าวหาได้ยื่นหนังสือและ พยานหลักฐานไว้ให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณา

(๒) เปิดโอกาสให้ผู้กล่าวหาแถลงสนับสนุนข้อกล่าวหาของตนต่อที่ประชุมใหญ่ แต่ห้ามไม่ให้ผู้กล่าวหาแถลงตั้งข้อกล่าวหาเป็นประเด็นใหม่เพิ่มเติมจากข้อกล่าวหาเดิม

(๓) ผู้ตรวจสอบกิจการต้องนำคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาแจ้งต่อที่ประชุมใหญ่ และเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาแถลงสนับสนุนแก้ข้อกล่าวหาของตนได้ ๑ ครั้ง

(๔) เมื่อที่ประชุมใหญ่รับทราบข้อกล่าวหาและคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแล้ว หากสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่คนใดมีข้อสงสัยประเด็นใด ย่อมมีสิทธิอภิปรายซักถามผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาได้

(๕) เมื่อผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ในฐานะประธานในที่ประชุม เห็นว่าที่ประชุมใหญ่ได้รับทราบข้อเท็จจริงทั้งจากผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหามากพอสมควรแล้ว ก็ให้ปิดการอภิปราย และให้ที่ประชุมใหญ่ออกเสียงลงมติ การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของที่ประชุมใหญ่เป็นเกณฑ์ตัดสิน

โดยสรุปหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการในที่ประชุมใหญ่ คือ ทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมหรืออำนวยการ เพื่อให้กระบวนการในการพิจารณาข้อกล่าวหา เป็นไปตามขั้นตอนที่ระเบียบนี้กำหนด โดยการเปิดโอกาสให้ผู้กล่าวหาแจ้งข้อกล่าวหาต่อที่ประชุมใหญ่ เพื่อชี้แจงให้สมาชิกเห็นว่า คณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีการทุจริตต่อหน้าที่ หรือมีการกระทำผิดกฎหมาย ข้อบังคับ หรือกระทำการอันเป็นปฏิปักษ์กับสหกรณ์ที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์อย่างร้ายแรง และให้โอกาสกรรมการผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแสดงหลักฐานแก้ข้อกล่าวหา พร้อมทั้งให้โอกาสสมาชิกทุกคนในที่ประชุมใหญ่ได้มีโอกาสดูอภิปราย ซักถามจนสิ้นข้อสงสัย เพื่อความเป็นธรรมของทั้งฝ่ายผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหา แต่การวินิจฉัยและตัดสินว่าข้อกล่าวหาเป็นมูลหรือไม่ และคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ ควรจะถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ให้พ้นจากตำแหน่งหรือไม่ นั้น ขึ้นอยู่กับมติเสียงข้างมากในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ หน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการสิ้นสุดลงเมื่อที่ประชุมใหญ่ได้มีมติในเรื่องนี้แล้ว

๒. กรณีสมาชิกยื่นอุทธรณ์ เนื่องจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ

หากสหกรณ์ไม่ได้กำหนดเรื่องการอุทธรณ์ของสมาชิกกรณีในที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพไว้ในข้อบังคับ สมาชิกที่ถูกให้ออกจากสหกรณ์ ประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งต้องดำเนินการตามระเบียบนี้ แต่ถ้าสหกรณ์กำหนดขั้นตอน วิธีการดำเนินการในเรื่องนี้ไว้ในข้อบังคับแล้ว ก็ให้ถือปฏิบัติตามข้อบังคับของสหกรณ์ ยกตัวอย่างเช่น

ข้อบังคับของสหกรณ์ กำหนดเหตุที่สมาชิกอาจถูกให้ออกจากสหกรณ์ เพราะเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ เช่น ไม่ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า / ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือความผิดที่มีกำหนดโทษชั้นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท / จงใจฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์หรือของที่ประชุมกลุ่มซึ่งตนสังกัด หรือประพฤติการใด ๆ อันเป็นเหตุให้เห็นว่าไม่ซื่อสัตย์สุจริตแสดงตนเป็นปฏิปักษ์หรือเสื่อมเสียต่อสหกรณ์หรือขบวนการสหกรณ์ หรือกลุ่มสมาชิกไม่ว่าโดยประการใด ๆ และกำหนดให้เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนแล้ว ปรากฏว่า สมาชิกมีเหตุใด ๆ ดังกล่าวข้างต้นและได้ลงมติให้สมาชิกออกโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนกรรมการดำเนินการที่มีอยู่ทั้งหมดในขณะนั้นแล้ว ก็เป็นอันถือว่าสมาชิกนั้นถูกให้ออกจากสหกรณ์ สมาชิกที่ถูกให้ออกจากสหกรณ์มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ โดยให้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการดำเนินการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบมติการให้ออก คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นที่สุด

หากข้อบังคับของสหกรณ์กำหนดไว้เช่นนี้ สมาชิกผู้ถูกให้ออกจากสหกรณ์ประสงค์จะยื่นอุทธรณ์ ต้องยื่นหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการไม่มีหน้าที่รับหนังสืออุทธรณ์จากสมาชิก ทั้งนี้ เป็นไปตามข้อ ๖ ของระเบียบนี้ ที่กำหนดให้ ในกรณีที่สหกรณ์ได้กำหนดแนวทางในเรื่องนี้ไว้ ให้ถือปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ แต่หากสหกรณ์ไม่ได้กำหนดแนวทางในเรื่องนี้ไว้ ให้รับบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ตลอดจนคำแนะนำ คำสั่ง ระเบียบวิธีปฏิบัติของ นายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของข้อบังคับ ดังนั้น ในกรณีที่สหกรณ์ไม่ได้กำหนดเรื่องการอุทธรณ์ คำสั่งให้ออกจากสหกรณ์ไว้ในข้อบังคับ สมาชิกต้องถือปฏิบัติตามระเบียบนี้ ดังนี้

๒.๑ สมาชิกที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีมติให้ออกจากสหกรณ์ ประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งให้ ยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ โดยยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อผู้ตรวจสอบกิจการภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับความแจ้งให้ออกจากสหกรณ์ เมื่อผู้ตรวจสอบกิจการได้รับหนังสืออุทธรณ์แล้ว อาจเรียกผู้อุทธรณ์มาให้คำชี้แจงเพิ่มเติมหรือไม่ก็ได้ ดังนั้น หน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการในกรณีนี้ จึงเริ่มต้นขึ้นเมื่อได้รับอุทธรณ์ของสมาชิกไว้ และต้องพิจารณาว่า อุทธรณ์ของสมาชิกมีรายละเอียดเพียงพอที่จะพิจารณาต่อไปได้หรือไม่ อย่างไรก็ตาม ข้อกำหนดในลักษณะนี้ ไม่มีสภาพบังคับว่าผู้ตรวจสอบกิจการต้องตรวจสอบว่าหนังสืออุทธรณ์ของสมาชิกมี เหตุผลเพียงพอที่จะรับอุทธรณ์ไว้หรือไม่ เนื่องจากผู้ตรวจสอบกิจการไม่มีอำนาจที่จะตัดสินใจว่า จะรับหรือไม่ รับอุทธรณ์ของสมาชิกไว้พิจารณา หน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการต้องรับหนังสืออุทธรณ์ไว้ เพียงแต่ กำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการตรวจสอบว่า อุทธรณ์ของสมาชิกนั้น มีเหตุผล ข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะให้ ที่ประชุมใหญ่พิจารณาได้หรือไม่

ดังนั้น เมื่อผู้ตรวจสอบกิจการได้รับหนังสืออุทธรณ์จากสมาชิกแล้ว อาจพิจารณา ในเบื้องต้นว่า อุทธรณ์ของสมาชิกนั้น มีรายละเอียด ข้อเท็จจริง เพียงพอที่ที่ประชุมใหญ่จะพิจารณาหรือไม่ อุทธรณ์ที่อ้างว่าถูกคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ให้พ้นจากสมาชิกภาพโดยเหตุอันไม่เป็นธรรมนั้น มีรายละเอียดและข้อเท็จจริงครบถ้วน หรือมีเอกสารหลักฐานประกอบหรือไม่ ดังนั้น ประเด็นที่ผู้ตรวจสอบ กิจการควรจะต้องขอให้สมาชิกมาให้คำชี้แจงเพิ่มเติม จึงควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาหรือเหตุที่ถูกให้ออก จากสหกรณ์เท่านั้น เช่น ขอให้ชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมว่าถูกให้พ้นจากสมาชิกภาพเพราะเหตุใด หรือขอให้ ชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมว่า ไม่ได้รับความเป็นธรรมเพราะเหตุใด ยกตัวอย่างเช่น กรณีสมาชิกยื่นหนังสือ อุทธรณ์ต่อผู้ตรวจสอบกิจการอ้างว่าถูกให้พ้นจากสมาชิกภาพโดยเหตุอันไม่เป็นธรรม เนื่องจากคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์มีมติให้ตนเองพ้นจากสมาชิกภาพ เพราะเหตุเป็นปฏิปักษ์กับสหกรณ์ แต่ไม่มีการสอบสวน และการลงมติในที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่เป็นไปตามข้อบังคับ กรณีเช่นนี้หากผู้ตรวจสอบ กิจการเห็นว่าอุทธรณ์ของสมาชิกยังไม่ชัดเจนว่า เหตุที่อ้างว่าเป็นปฏิปักษ์กับสหกรณ์นั้นมีรายละเอียดอย่างไร เช่นนี้ ผู้ตรวจสอบกิจการอาจขอให้ผู้อุทธรณ์ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมได้ว่า เหตุที่คณะกรรมการดำเนินการกล่าวหา ว่าเป็นปฏิปักษ์นั้นมีข้อเท็จจริงอย่างไร และที่วามติไม่ชอบด้วยข้อบังคับของสหกรณ์นั้น มีรายละเอียดอย่างไร เป็นต้น

๒.๒ หลังจากที่ผู้ตรวจสอบกิจการได้รับหนังสืออุทธรณ์ของสมาชิกแล้ว ผู้ตรวจสอบกิจการต้อง แจ้งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทราบ และคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องกำหนดเรื่อง การอุทธรณ์ของสมาชิกไว้ในระเบียบวาระการประชุมใหญ่ที่จะมีขึ้นในครั้งถัดไป เพื่อเปิดให้ที่ประชุมใหญ่ พิจารณาอุทธรณ์ของสมาชิก ถ้าคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่กำหนดวาระการประชุมไว้ ให้ถือเอา วาระอื่น ๆ เป็นวาระการวินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของสมาชิก

ในขั้นตอนนี้ ผู้ตรวจสอบกิจการมีหน้าที่เพียงนำส่งหนังสืออุทธรณ์และรายละเอียดเพิ่มเติม ต่อให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เพื่อนำเรื่องเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมใหญ่ของสหกรณ์เท่านั้น เมื่อนำส่งหนังสืออุทธรณ์แล้ว ถือว่า สิ้นสุดหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการ เพราะไม่ว่า คณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์จะนำเรื่องการอุทธรณ์เข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมใหญ่หรือไม่ ไม่อยู่ในหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการ ที่จะดำเนินการใด ๆ ได้ หน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการจะเริ่มต้นอีกครั้ง เมื่อสหกรณ์จัดให้มีการประชุมใหญ่

๒.๓ ให้ผู้ตรวจสอบกิจการเสนอหนังสืออุทธรณ์ของสมาชิกให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาวินิจฉัย ข้ออุทธรณ์ของสมาชิก โดยสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ทุกคนมีสิทธิอภิปราย ชักถามข้อเท็จจริงจาก คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และผู้ตรวจสอบกิจการ เมื่อที่ประชุมใหญ่หมดประเด็นชักถามแล้ว ให้ที่ประชุมใหญ่ลงมติ การลงมติให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ตัดสิน

ในขั้นตอนนี้ กำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการทำหน้าที่เป็นเสมือนผู้เปิดอภิปราย โดยการ นำเสนอหนังสืออุทธรณ์ของสมาชิก เพื่อเปิดโอกาสให้ที่ประชุมใหญ่ได้อภิปราย ชักถามข้อเท็จจริงจาก คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เมื่อที่ประชุมใหญ่ได้พิจารณาและรับฟังข้อเท็จจริงของทั้งสองฝ่ายแล้ว จึงให้ ลงมติ การตัดสินว่ามติของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพนั้นถูกต้อง เป็นธรรมและเป็นไปตามข้อบังคับของสหกรณ์หรือไม่ ขึ้นอยู่กับมติเสียงข้างมากของที่ประชุมใหญ่สหกรณ์ หน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการสิ้นสุดลงเมื่อที่ประชุมใหญ่ได้มีมติในเรื่องนี้แล้ว

หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการตามระเบียบนี้ อาจเป็นเรื่องใหม่สำหรับผู้ตรวจสอบกิจการบางท่าน ซึ่งในช่วงแรก ๆ อาจมีปัญหาในการถือใช้ระเบียบที่อาจมีความเห็นไม่เป็นไปใน แนวทางเดียวกัน เช่น ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบกิจการได้รับหนังสือขอถอนถอนคณะกรรมการหรือกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ แต่ผู้ตรวจสอบกิจการไม่ได้แจ้งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทราบภายในระยะเวลาที่ กำหนด หรือในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่ได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในระยะเวลาที่กำหนด จะถือว่า กระบวนการในการถอนถอนขอด้วยระเบียบนี้หรือไม่ หากประสบปัญหาดังกล่าว หรือมีปัญหาในทาง ปฏิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการถือปฏิบัติตามระเบียบนี้ ผู้ตรวจสอบกิจการสามารถมีหนังสือหรืออิตติ กรรมส่งเสริมสหกรณ์เพื่อให้ตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้

.....